

Fra vugge til grav

«Liverpool er en viktig del av livet mitt. Jeg tør ikke si for åpen mikrofon at det er en viktigere del enn kona mi. De ligger i samme gate. Det betyr så ufattelig mye.»

Rainer Finstad, Salgsleder, Arendal

Sønnen min har tegna ei tegning: Den består av blå, grønne og gule kruseduller oppå hverandre, og motivet kan mistolkes til å være kartlegging av en tørketrommels bevegelser. Nå har Elias akkurat runda to år, så hans abstrakte uttrykksmåte er ham unnskyldt.

«Så fint!» sier jeg oppmuntrende.

Det bekymringsfulle er tituleringa av sitt mesterverk som han nå viser stolt fram:

«Kenny, Elias og Babel,» kommer det kontant fra toåringen.

Hæ?

Under en plakate av Steven Gerrard på barnerommet, sitter min sønn stadig på fanget til sin far, som hyppig forteller nattahistorier om Elias som drar på besøk til Steven Gerrard, og på sin vei møter de Kenny Dalglish, Fernando Torres og Ryan Babel.

For toåringen er det ingen valgmuligheter – han må bli Liverpool-supporter. Hjernevaska fra fødselen av faren, som sørga for at et av de første velartikulerte ordene som kom ut av vår arving munn var nettopp «Livverpul», hakk i hæl etter «Mamma».

Nå har Jostein kledd Elias i en autentisk hjemmedrakt for Liverpool, sesongen 2007/08, og står på stua og sentrer til en ivrig liten pjokk som overraskende kjapt lærer seg å ta i mot ballen, skudd med stødig retning, samt lobber mot lysekrona.

Jostein er overbevist.

«Han kommer heeeelt sikkert til å bli venstreback på Liverpool, for da kan han ha en lang karriere, sant? Se da! For en ballføring, og så med venstrefoten da! For et mottak!»

223

For mange er øyeblikket på fødestua, når man tar imot sine egne barn, rangert som det største i livet. Men tro ikke at det er LFC-fri sone, sjøl om hormonene bobler og genene gleder seg over at du i egen person har vært med på å bygge et lite mirakel, et lite stykke Norge.

Supporterklubben får ofte oppringninger fra fødestua, der foreldrene melder inn den nyfødte arvingen i klubben, før de ringer og gratulerer nybakte besteforeldre. Tidens yngste medlem ble meldt inn tre måneder før han ble født!

Rune Tollefsen fra Horten jobber som lærer ved Åsgården skole i Åsgårdstrand. Mye av lærergjeringa går med på å få elevene over på den rette sida, som han kaller det. Da hans datter Vilde ble født i november i 2002, gikk det bare tre uker før medlemskapet i supporterklubben var formalisert. I en alder av fem elsker hun Fernando Torres og synger stadig Torressangen og «You'll Never Walk Alone» ikledd sin egen Liverpool-drakt med Vilde 7 på ryggen.

Rune har med andre ord ikke tatt lett på oppgaven med å sørge for at dattera også holder seg på rett side. Nå har han også lovet henne en tur på The Kop så hun kan få synge der.

Heller ikke Jan Runar Eliassen tar lett på jobben med å sørge for at etterkommerne hans holder med riktig lag. På Ullevaal stadion under treningskampen mot Vålerenga i august 2008 møtte jeg ham på tribunen sammen med barna Alexander, Benjamin og Christoffer. De er tre av hans i alt fem barn i en familie på sju, der alle er like Liverpool-frelste. De små guttene har alle sett Liverpool live flere ganger, og jeg tør ikke engang å spørre *hvor* mye penger familien bruker årlig på sin

Liverpool-interesse.

I medlemsbladet «The Kopite» har jeg sett bilder fra en konfirmasjon der ikke bare konfirmanden hadde Liverpool-drakt under dressjakka, men der alle bord var gjennomført pynta med så mange LFC-effekter at de nesten så ut som fotballalter.

Bryllupsdagen er også et av de store høydepunktene her i livet, hvor mange av oss gjør det vi kan for at dagen skal bli perfekt. Når det kommer til Liverpool-bryllup, så er det Kenneth Liverpool Monsen i Bergen som har tatt storeslem på sine landsmenn. Bergenseren omtales av mange bare som «Mr. Liverpool», og mellomnavnet sitt fikk han godkjent av folkeregisteret sommeren 2007. Han har for øvrig lenge irritert seg over naboen som henger opp Manchester United-vimpelen sin hver gang de vinner. Nå har Kenneth planta ei tolv meter lang flaggstang i hagen og bestilt et Liverpool-flagg på fire ganger fire meter.

Trailersjåføren hevder at han og kona Synnøve er de første nordmennene som har gifta seg i storstua til Liverpool, Anfield. Dette skjedde den Herrens dag 5. november 1999. Hva tror du står inni giftingen til Mr. Liverpool fra Vestlandet? Konas navn? Din for alltid? Neida, i ringen står det inngravert med sirlige bokstaver: «*Anfield Stadium 5.11.99*».

Hver gang de rødes hjemmebane rammes inn av over 45 000 publikummere, har hver og en av de frammøtte sine dager, skjebner, følelser og historier med seg inn på stadion.

Noen kommer dit i hemningsløs gledesrus etter å ha vunnet i lotto eller i kjærligheten, andre bærer kanskje på en sort skyldfølelse, eller benytter anledningen til å glemme redselen for ubetalte regninger i drøye to timer. Så har du dem som er sorgtynga, eller står i møte med døden.

Da en elleveåring fra Vestlandet fikk beskjed om at han hadde uhelbredelig kreft og bare hadde noen uker igjen, var det eneste gutten ønska seg en signert LFC-drakt. Supporterklubben ringte Jamie Carraghers far, Philly Carragher. Kort tid etterpå kunne en signert drakt hentes på Melwood og ble flydd inn til Norge og levert et par dager senere. Men gutten døde dagen før drakten ble levert. Med navnet på sønnen og signert av alle spillerne har foreldrene bestemt seg for å beholde trøya til minne om gutten.

Robert Thyman er opprinnelig fra Denver og bor i Rørvik. Han har vært på Anfield to ganger. En gang alene i 2001 og en gang med sønnen på seksten i 2006. Robert går aldri glipp av en LFC-kamp på tv. Han har en egen mappe med bokmerker på nettet med Liverpool-relatert stoff som: Liverpoolfc.tv, Liverpool.no, Liverpool Echo og This is Anfield som han leser hver eneste dag. Dessuten hører han ofte på Radio Mersyside på nettet.

«Når jeg dør, vil jeg ha asken min strødd foran The Kop,» sier Robert.

Per Ove Ravatsås som bor i Trondheim hadde også Liverpool FC med seg som støtte da han skulle ta den tunge avskjeden med sin mor:

I 1974 fikk jeg mine første fotballsko av mamma. Jeg hadde sett Liverpool på tv og ville lære meg å spille. Siden da har jeg ikke sett meg tilbake! Det var ikke uten grunn jeg omskrev «You'll Never Walk Alone» i talen til mamma i hennes begravelse - «Du går aldri aleina».

Det hører med til historien at da Liverpool vant Champions League-finalen 25.5.2005, dro jeg rett hjem og skrev på forumet til Liverpool.no innlegget med tittelen «En kontrakt med Gud». Der dedikerte jeg bl.a. seieren til min mamma, for meg hadde hun garantert et ord med i spillet den dagen! Ja, Liverpool er mye mer enn religion for meg!

Det er ikke bare et evigvarende kjærlighetsforhold mellom Liverpool FC og mange supportere. For noen er det større enn som så, der fotballklubben er intet mindre enn selve religionen. Forgudelse. Størst av det største i livet. Sånn er det for Jaran Carlsen som har holdt med Liverpool FC så lenge han kan huske.

Tjuetoåringen fra Sandefjord er onkel til tre små mellom ett og tre år. Det koster å være onkel når man bestemmer seg for at barna skal ha sine egne originale drakter med sitt eget navn og nummer trykka på. Eldste jenta har allerede flere, og hun har lært å kysse emblemet på brystet på drakten.

Jaran har ikke tall på hvor mange spillertrøyer han har. En er alltid på hver eneste dag, og han sover i Liverpool-sengetøy. I stua har han ramma inn en nummerert LFC-drakt, selveste Champions League-drakta fra 2005.

«Den innrammede drakten kommer til å henge i min stue selv den dagen jeg blir gift, for jeg kommer aldri til å vokse fra Liverpool. Noen knytter seg til religion, men jeg velger Liverpool Football Club. Drakten kan sees som de kristnes kors. Liverpool representerer en grad av tro og kjærlighet til noe stort. For meg er klubben som kristendommen og Jesus for kristne.»

Einar Gelius er sogneprest i Vålerenga kirke, styremedlem i Vålerengen Idrettsforenings hovedstyre og P4-prest. Han skjønner godt at mange definerer fotball som religion. Han sier det er utrolig mange likhetstrekk mellom fotball og religion.

«Man har spilleregler ute på banen, og vi har spilleregler i kirka. Vi har ritualer i kirka og på banen. Du har dramaturgi i gudstjenesten og i fotballsammenheng. Så er det selvfølgelig sangene og symbolene. Fotballen er jo full av symboler. Det er også kirka. Fotballen har mange farger. Det har også kirka. Presten har på seg prestekjolen, og dommeren har på sin dommerdrakt. Så det er utrolig mange likhetstrekk.»

Gelius sier at vår tro er med på å vise vei i forhold til hvordan vi skal oppføre oss som mennesker, akkurat som det er mange retningslinjer om medmenneskelighet, det å ta vare på hverandre, i Liverpools kultur, *The Liverpool way*. Både fotballen og religionen har et samfunnsansvar i forhold til mennesker som faller utenfor på et eller annet vis. Man ser også samfunnsengasjementet i forhold til kampen mot rasisme og ved å inkludere psykisk utviklingshemmede.

Dessuten er det enda et felles aspekt for fotballen og kirka: Det er et sted du får utløp for følelser.

«Du ser det. Der står hardbarka mannfolk og gråter i fortvilelse eller hyler og skråler av glede. Begge følelsene har jeg sett på fotballarenaen. Det er sterkt, særlig blant mange menn som ellers nesten ikke viser følelser. På kamp løper de rundt og klemmer hverandre, og de kan faktisk vise følelser som glede og gråt.»

Dessuten skal man heller ikke kimse av at man får ut sinne, frustrasjon og sorg både på stadion og i kirka. Det er også sunne følelser som får komme til uttrykk, sier fotballpresten.

Men ikke alle prester liker at fotball blir definert som religion. Einar Gelius synes derimot det bare er bra.

«En veldig kjapp og enkel definisjon av ordet religion er å sette noe høyt. Når Klanen synger *Vålerenga du er min religion*, så sier de jo: Det er deg vi setter høyt. Jeg synes det er utrolig flott jeg, i ei tid hvor så mange både er rastløse og rotløse. Da er det bra at mennesker kan finne tilhørighet og felleskap og noe å tro på i fotballsammenheng. Det er bare positivt.»

Men hva tenker han om dem som fnyser av at fotball er religion?

«Jeg skjønner at noen er skeptiske hvis dette på en måte erstatter gudstroen. Men det går an å ha to tanker i hue samtidig. Man kan tro på Gud og tro på fotballaget sitt eller kulturen rundt fotballaget. Jeg ser ingen motsetninger her. Dette er ting som fyller hverandre ut, tenker jeg. Min erfaring er at nettopp fotball kan være en god skole for mange til å lære seg mer om religiøse uttrykk. Jeg har opplevd at når mange skal døpe ungene sine, eller gifte seg, ja så kommer de til Vålerenga kirke fordi de er Vålerengasupportere. Den linken er så viktig.»

For fotball handler om liv og død for mange. Den gir folk samhold, og ikke minst det å ha troen på noe:

«Folk er så forbaska likegyldige i dag! Vår tids utfordring er likegyldigheten. Det at vi ikke bryr oss. At vi har mer enn nok med oss sjøl. Fotballen er en motkraft til likegyldigheten, til at folk bare trekker på skuldrene. Fotball og miljøet rundt den oser jo av tro og nettopp engasjement. Liverpool-supportere er utrolig engasjerte og opptatte av laget sitt og byen sin. Fotballen tenner oss, ikke sant? Den setter nesten folk i brann.

Jeg har ofte lurt på hvorfor så mange nordmenn drar til Liverpool, og hvorfor Liverpool har så mange supportere i Norge. Antakelig er svaret at fotballen fanger opp noe av det vi er på leiting etter. Når vi er rastløse og rotløse, tror jeg mange søker nettopp tilhørighet. Noe å tro på. Det ser du hos så mange av nordmennene som reiser til Liverpool. De har en enorm lidenskap og tro på Liverpool FC, og det skaper et veldig engasjement og blir på mange måter et innhold i livet for dem.

Jeg tror vi er svært opptatte av å finne mening med livet vårt, og fotballidenskapen er en måte å fylle det med noe meningsfullt. Hvis det å dra til Liverpool og se laget spille på Anfield kan gi mange mennesker mening med livet sitt, så er det fantastisk! Det motsatte hadde jo vært at de var blitt gående her helt uten engasjement og uten tro i det hele tatt!»

Mange forbinder den profilerte presten med Vålerenga. Men det ikke alle vet, er at han er en ganske så nyfrelst Liverpool-supporter også. Einar kan faktisk takke sin sønn for at han nå har muligheten til å leve året rundt med engasjement og glød for fotballen, og ikke bare mens Tippeligaen spilles. Einars sønn er i tenårene og har vært lidenskapelig fan lenge.

Tilfeldighetene hadde seg slik at en kompis av sønnen vant to VIP-billetter til selveste lokalderbyet mellom Liverpool og Everton. Siden Einars sønn er en så innbitt rød fan, fikk han billettene. Einar bestilte sporenstreks flybilletter og hotell til far og sønn.

«Jeg ble så grepet av å være på Anfield og høre 'You'll Never Walk Alone'. Det er noe religiøst når 30-40 000 mennesker synger den i en slags ekstase og med en enorm stolthet og lidenskap. Det er høytid for det første og et enormt felleskap gjennom sangene og kampropene. Når du ser LFC-supporterne, blir du helt betatt av det enorme samholdet. Og stoltheten – både til laget og byen. Det handler om så mye mer enn fotballen.»

Oppgjørene mellom Liverpool og Everton dirrer av følelser. Da Everton gikk opp og leda, var stemninga på bristepunktet før de røde utligna.

«Det var så intenst, altså. Det er ti ganger mer enn det jeg er vant til med Klanen, og de ligger jo i førstedivisjonen på sånt i Norge. De er fenomenalt gode og du kan tenke deg ti ganger det! Jeg satt der på den ene langsida og ble nesten målløs, for det ble så sterkt.»

Og akkurat som han falt for Vålerenga IF da han kom dit for femten år siden, ble han også veldig forelska i Liverpool; i miljøet, klubben og historien.

